GOTICO-ANTIQUA, PROTO-ROMAN, HYBRID.
15TH CENTURY TYPES BETWEEN GOTHIC AND ROMAN
ATELIER NATIONAL DE RECHERCHE TYPOGRAPHIQUE

SPIRA PROTO-ROMAN 110R
JOHANNES & VINDELINUS DE SPIRA
VENICE 1469

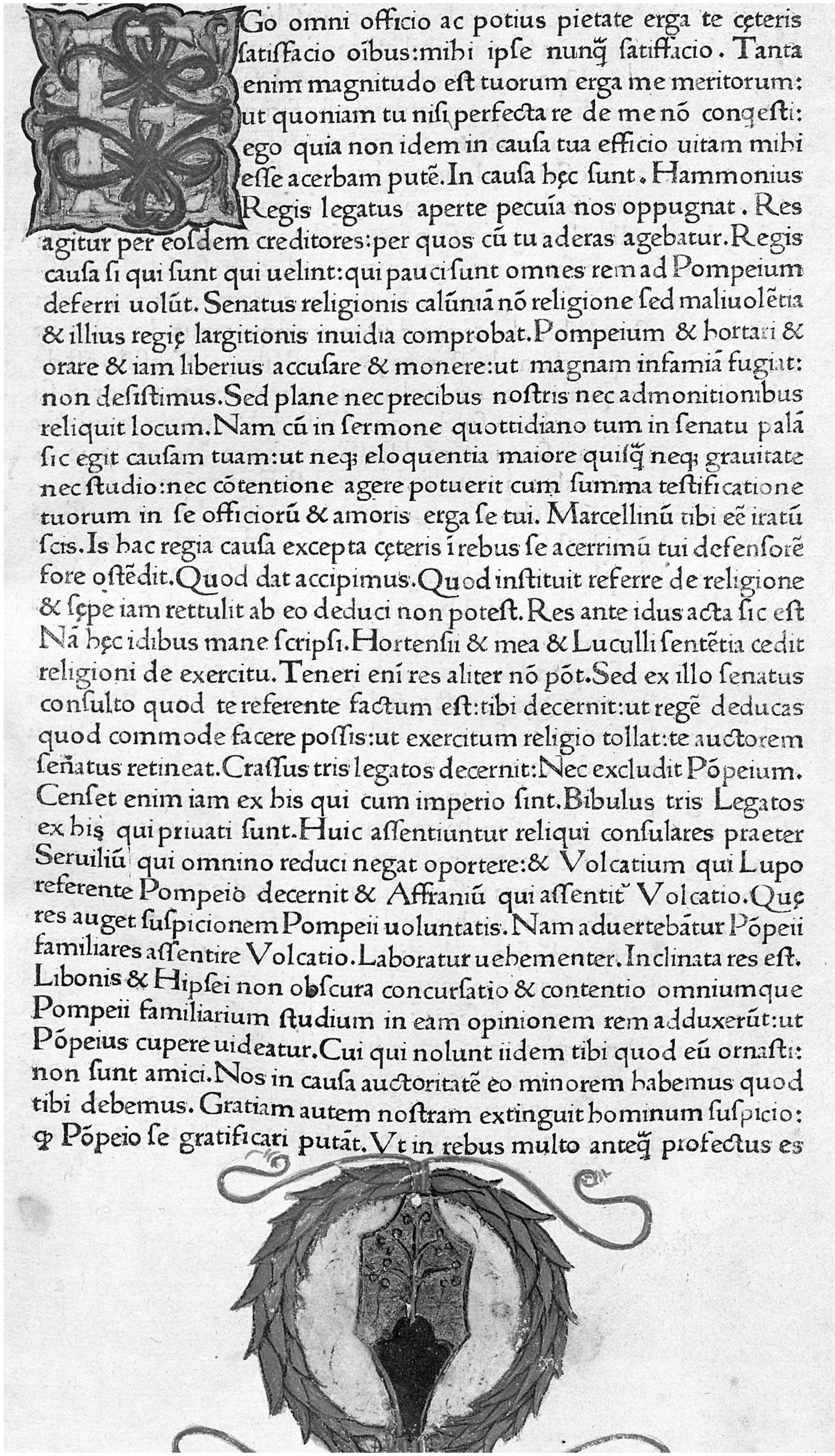
Go omni officio ac potius pietate erga te cęteris
ſatiſfacio oībus:mibi ipſe nunq̃ ſatiſfacio . Tanta
enim magnitudo eſt tuorum erga me meritorum:
ut quoniam tu niſi perfecta re de me nō conqeſti:
ego quia non idem in cauſa tua efficio uitam mibi
eſſe acerbam putē.In cauſa bęc ſunt . Hammonius
Regis legatus aperte pecuīa nos oppugnat . Res
agitur per eoſdem creditores:per quos cū tu aderas agebatur.Regis
cauſa ſi qui ſunt qui uelint:qui pauciſunt omnes rem ad Pompeium
deferri uolūt. Senatus religionis calūniā nō religione ſed maliuolētia
& illius regię largitionis inuidia comprobat.Pompeium & bortari &
orare & iam liberius accuſare & monere:ut magnam infamiā fugiat:
non deſiſtimus.Sed plane nec precibus noſtris nec admonitionibus
reliquit locum.Nam cū in ſermone quottidiano tum in ſenatu palā
ſic egit cauſam tuam:ut neq; eloquentia maiore quiſq̃ neq; grauitate
nec ſtudio:nec cōtentione agere potuerit cum ſumma teſtificatione
tuorum in ſe officiorū & amoris erga ſe tui. Marcellinū tibi eē iratū
ſcis.Is bac regia cauſa excepta cęteris ī rebus ſe acerrimū tui defenſorē
fore oſtēdit.Quod dat accipimus.Quod inſtituit referre de religione
& ſępe iam rettulit ab eo deduci non poteſt.Res ante idus acta ſic eſt
Nā bęc idibus mane ſcripſi.Hortenſii & mea & Luculli ſentētia cedit
religioni de exercitu.Teneri enī res aliter nō pōt.Sed ex illo ſenatus
conſulto quod te referente factum eſt:tibi decernit:ut regē deducas
quod commode facere poſſis:ut exercitum religio tollat:te auctorem
ſeñatus retineat.Craſſus tris legatos decernit:Nec excludit Pōpeium.
Cenſet enim iam ex bis qui cum imperio ſint.Bibulus tris Legatos
ex bis qui priuati ſunt.Huic aſſentiuntur reliqui conſulares praeter
Seruiliū qui omnino reduci negat oportere:& Volcatium qui Lupo
referente Pompeio decernit & Affraniū qui aſſentit᷑ Volcatio.Quę
res auget ſuſpicionem Pompeii uoluntatis.Nam aduertebātur Pōpeii
familiares aſſentire Volcatio.Laboratur uebementer.Inclinata res eſt.
Libonis & Hipſei non obſcura concurſatio & contentio omniumque
Pompeii familiarium ſtudium in eam opinionem rem adduxerūt:ut
Pōpeius cupere uideatur.Cui qui nolunt iidem tibi quod eū ornaſti:
non ſunt amici.Nos in cauſa auctoritatē eo minorem babemus quod
tibi debemus. Gratiam autem noſtram extinguit bominum ſuſpicio:
ꝙ Pōpeio ſe gratificari putāt.Vt in rebus multo anteq̃ profectus es

EPISTOLAE AD FAMILIARES, CICERO, 1469 ACTUAL SIZE

Go omni officio ac potius pietate erga te ceteris
ſatiſfacio oībus:mibi ipſe nunq̃ ſatiſfacio . Tanta
enim magnitudo est tuorum erga me meritorum:
ut quoniam tu niſi perfecta re de menō conqeſti:
ego quia non idem in cauſa tua efficio uitam mibi
eſſe acerbam putē.In cauſa bęc ſunt . Hammonius
Regis legatus aperte pecuīa nos oppugnat . Res
agitur per eoſdem creditores:per quos cū tu aderas agebatur.Regis
cauſa ſi qui ſunt qui uelint:qui pauciſunt omnes remad Pompeium
deferri uolūt.Senatus religionis calūniā nō religione sed maliuolētia
& illius regię largitionis inuidia comprobat.Pompeium & bortati &
orare & iam liberius accusare & monere:ut magnam infamiā fugiat:
non deſiſtimus.Sed plane nec precibus nostris nec admonitionibus
rreliquit locum.Nam cu in ſermone quotidiano tum in senatu palā
ſic egit causam tuam:ut neq; eloquentia maiore quisq̃ neq; gratuitate
nec studio:nec cōtentione agere potuerit cum summa testificatione
tuorum in se officioru & amoris erga ſe tui. Marcellinū tibi eē iratū
scis.Is bac regia causa excepta cęteris ī rebus se acerrimū tui defensorē
fore ostēdit.Quod dat accipimus.Quod Instituit referre de religione
& sępe iam rettulit ab eo deduci non poteſt.Res ante idus acta sic eſt
Nā bęc idibus mane scripsi.Hortenſij & mea & Luculli sentētio cedit
religioni de exercitu.Teneri enī res aliter nō pōt.Sed ex illo senatus
consulto quod te referente factum eſt:tibi decernit:ut regē deducas
quod commode facere possis:ut exercitum religio tollat:te auctorem
senatus retineat.Crassus tris legatos decernit:Nex excludit Pōpeium.
Cenſet enim iam ex bis qui cum imperio ſint.Bibulus tris Legatos
ex bis qui priuati sunt.Huic assentiuntur reliqui consulares praeter
Seruiliū qui omnino reduci negat orportere: & Volcatium qui Lupo
referente Pompeio decernit & Affraniu qui assentit᷑ Volcatio.Que
res auget suspicionem Pompeij uilontatis.Nam aduertebātur Pōpeij
familiares assentire Volcatio.Laboratur uebementer.Inclinata res eſt.
Libonis & Hipſei non obſcura concursatio & contentio omniumque
Pompeij familiarium ſtudium in eam opinionem rem adduxerūt:ut
Pōpeius cupere uideatur.Cui qui nolunt ijdem tibi quod eū ornaſti:
non sunt amici.Nos in causa auctoritatē eo minorem babemus quod
tibi debemus.Gratiam autem nostram extinguit bominum ſuſpicio:
ꝙ Pōpeio ſe gratificari putāt. Vt in rebus multo anteq̃ profectus es

ACTUAL SIZE 15,6 PT

Go omni officio ac potius pietate erga te cęteris
ſatiſfacio oĩbus:mihi ipſe nunq̃ ſatiſfacio. Tanta
enim magnitudo eſt tuorum erga me meritorum:
ut quoniam tu niſi perfecta re de me nõ conqeſti:
ego quia non idem in cauſa tua efficio uitam mihi
eſſe acerbam putẽ.In cauſa hęc ſunt. Hammonius
Regis legatus aperte pecuía nos oppugnat. Res

Go omni officio ac potius pietate erga te cęteris
ſatiſfacio oĩbus:mihi ipſe nunq̃ fatiſfacio . Tanta
enim magnitudo est tuorum erga me meritorum:
ut quoniam tu nisi perfecta re de menõ conqeſti:
ego quia non idem in cauſa tua efficio uitam mihi
esse acerbam putẽ.In causa bec ſunt . Hammonius
Regis legatus aperte pecuia nos oppugnat . Res

EPISTOLAE AD FAMILIARES, CICERO, 1469 SCALE : 175% 27,3 PT

ABCDEFGHI
KLMNOPQ
RSTVXZ
abcdefghiklmno
pqrsſtuvxyz

COLLECTED SOURCES SCALE: 380%

ABCDEFGHIKL

MNOPQ Qu RST

VXYZ a ã b c ct d e ẽ ę

f ff fi fl g h i ĳ k l m m̃ n o

õ p ꝑ ꝓ p̃ q ꝗ q̃ ꝙ q̃ ꝙ r s ſ ꞙ

ſſ ſſi ſt t t̃ u ũ v x y z & ꝝ ꝰ

ω ω̃ α ψ π φ θ . : ⸮

FULL GLYPHSET

Non eram nescius Brute cum quae summis ingenĳs exquisitaque doctrina philosophi Graeco sermone tractavissent ea Latinis litteris mandaremus fore ut hic noster labor in varias reprehensiones incurreret. nam quibusdam et ĳs quidem non admodum indoctis totum hoc displicet philosophari. quidam autem non tam id reprehendunt si remissius agatur sed tantum studium tamque multam operam ponendam in eo non arbitrantur. erunt etiam et ĳ quidem eruditi Graecis litteris contemnentes Latinas qui se dicant in Graecis legendis operam malle consumere. postremo aliquos futuros suspicor qui me ad alias litteras vocent genus hoc scribendi etsi sit elegans personae tamen et dignitatis esse negent. Contra quos omnis dicendum breviter existimo. Quamquam philosophiae quidem vituperatoribus satis responsum est eo libro quo a nobis philo sophia defensa et collaudata est cum esset accusata et vitupe rata ab Hortensio. qui liber cum et tibi probatus videretur et ĳs quos ego posse iudicare arbitrarer plura suscepi veritus ne movere hominum studia viderer retinere non posse. Qui autem si maxime hoc placeat moderatius tamen id volunt fieri difficilem quandam temperantiam postulant in eo quod semel admissum coerceri reprimique non potest ut propemodum iustioribus utamur illis qui omnino avocent a philosophia quam his qui rebus infinitis modum constituant in reque eo meliore quo maior sit mediocritatem desiderent. Sive enim ad sapientiam perveniri potest non paranda nobis solum ea sed fruenda etiam sapientia est sive hoc difficile est tamen nec modus est ullus investigandi veri nisi inveneris et quaerendi defatigatio turpis est cum id quod quaeritur sit pulcherrimum. etenim si delectamur cum scribimus quis est tam invidus qui ab eo nos abducat sin laboramus quis est qui alienae modum statuat industriae nam ut Terentianus Chremes non inhumanus qui novum vicinum non vult fodere aut arare aut aliquid ferre denique non enim illum ab industria sed ab inliberali labore deterret sic isti curiosi quos offendit noster minime nobis iniucundus labor. is igitur est difficilius satis facere qui se Latina scripta dicunt contemnere. in quibus hoc primum est in quo admirer cur in gravissimis rebus non delectet eos sermo patrius cum idem fabellas Latinas ad verbum e Graecis expressas non inviti legant. quis enim tam inimicus paene nomini Romano est qui Ennĳ Medeam aut Antiopam Pacuvĳ spernat aut reiciat quod se isdem Euripidis fabulis delectari dicat Latinas litteras oderit Synephebos ego inquit potius Caecilĳ aut Andriam Terentĳ quam utramque Menandri legam A quibus tantum dissentio ut cum Sophocles vel optime scripserit Electram tamen male conversam Atilĳ mihi legendam putem de quo Lucilius ferreum scriptorem verum opinor scriptorem tamen ut legendus sit. rudem enim esse omnino in nostris poetis aut inertissimae segnitiae est aut fastidĳ delicatissimi. mihi quidem nulli satis eruditi videntur quibus nostra ignota sunt. an tinam ne in nemore nihilo minus legimus quam hoc idem Graecum quae autem de bene beateque vivendo a Platone disputata sunt haec explicari non placebit Latine Synephebos ego inquit potius

DE FINIBVS BONORVM ET MALORVM, CICERO, 44 BC 14/16 PT

LATIN ABBREVIATIONS
DISCRETIONARY LIGATURES

ã	am
ꝱ	de
	des
	dicit
	dictus
	dis
	dit
	dum
	und
	em
ẽ	en
	est
ĩ	in
	ini
	im
	imu
	ire
	mi
	min
	ni
	nim
m̃	men
	mn
	mne
	mni
	mun
	tum
õ	on
	om
	io
	odo
ꝑ	par
ꝓ	prop
p̃	prae
	pre
ꝗ	quid
ꝗ̃	quidam
qꝫ	que
q̃	qua
ꝙ	quod
t̃	tio
ũ	um
	un
&	et
ꝶ	rum

HISTORICAL LIGATURES
STANDARD LIGATURES

ct	ct
ﬀ	ff
ﬁ	fi
ﬂ	fl
ſſ	ſſ
ﬅ	ſt

HISTORICAL FORMS
STYLISTIC ALTERNATES

SS01	Qu	Qu
SS02	ſ	s

OPENTYPE FEATURES

SPIRA 110R [TW], PROTO-ROMAN FIRST USED IN VENICE BY JOHANNES AND VINDELINUS DE SPIRA FOR CICERO'S *EPISTOLAE AD FAMILIARES* [ISTC] IN 1469 AND USED UNTIL 1473 BY VINDELINUS.

TYPE DESIGN WORKSHOP AT ENSBA LYON AND BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE LYON, HELD BY ROXANE GATAUD AND THOMAS HUOT-MARCHAND, LYON, MARCH 2017.

SOURCES: *OPERA,* CYPRIANUS, 1471 [ISTC] & *GEOGRAPHIAE LIBRI,* STRABON, 1472 [ISTC].

WORKSHOP PARTICIPANTS: MARIKA BELLE, LUCILE BOUTIN, ANA BRENA, LOUIS BROUSSEAUD, CONSTANCE BURGER-LEENHARDT, CHARLOTTE CARLETTO, ANAIS CHAPPELET, ELORAH CONNIL, AURELIE MASSA, NOEMIE DA CRUZ, MARIE DOZ, CAMILLE HOUEL, SARAH MILLET, CLAIRE MOUTON, SIMON PENARD, MARIE SOPHIE ROBERT.

FONT DESIGNED AND PRODUCED BY ALEXIS FAUDOT AND RAFAEL RIBAS, DIRECTED BY JÉRÔME KNEBUSCH, ATELIER NATIONAL DE RECHERCHE TYPOGRAPHIQUE (ANRT), NANCY.

IMAGES: COPYRIGHT BAYERISCHE STAATSBIBLIOTHEK, MÜNCHEN & ANRT, NANCY.

PUBLISHED UNDER THE SIL OPEN FONT LICENCE AND AVAILABLE AT GOTICO-ANTIQUA.ANRT-NANCY.FR

COPYRIGHT ANRT, ALL RIGHTS RESERVED, 2019
VERSION: 1.0, 25 APRIL 2019
ADDED GLYPHS:

JUWjvw